

Den 29. marts 2004 afgav jeg en opfølgingsrapport vedrørende min inspektion den 11. december 2002 af Arresthuset i Helsingør. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse af 26. maj 2004 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen med bilag, herunder en udtalelse af 18. april 2004 fra arrestinspektøren som supplerer en udtalelse af 14. april 2004 fra arresthuset.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.3.3. Køkkenfaciliteter

Arresthuset havde over for direktoratet oplyst at arresthuset på sigt har et ønske om at benytte dele af det uudnyttede køkkenareal til alternative formål. Arresthuset overvejede at udbygge området til yderligere værkstedskapacitet, men arresthusets økonomiske situation tillod imidlertid ikke at der blev iværksat en sådan udbygning i 2003.

Jeg noterede mig at direktoratet ville anmode arresthuset om orientering om disse overvejelser, og jeg bad ligeledes om orientering herom.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har inddraget to ubenyttede rum fra fælleskøkkenet til lagerkapacitet for værkstedet. Dette indebærer at værkstederne i større omfang end tidligere kan benyttes som egentlig værkstedskapacitet. Arresthuset har vedlagt breve fra direktoratet og arresthuset herom, herunder et brev af 14. oktober 2003 hvori direktoratet har opfordret arresthuset til atter at anvende køkkenet efter dets formål. Arresthuset har hertil oplyst at arresthuset ved telefonisk henvendelse til di-

rektoratet fik tilsagn om at spørgsmålet om anvendelse af fælleskøkkenet ville blive overvejet på ny, men at arresthuset ikke er bekendt med disse overvejelser hvorfor de nævnte to rum (fortsat) anvendes som lager.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har oplyst at direktoratet er indforstået med arresthusets disponering over fælleskøkkenet. Direktoratet har af arresthuset fået oplyst at fælleskøkkenet er så stort at det ved blandt andet at flytte køleskabene kunne lade sig gøre at indrette et lagerrum til arbejdsdriften. Det er sket uden at det er gået ud over funktionerne i køkkenet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.5. Kondirum

Jeg tog bl.a. til efterretning at arresthuset ville indhente tilbud på et nyt ventilationsanlæg til kondirummet og herefter overveje de økonomiske muligheder for realisering heraf. Jeg bad om underretning om hvad der videre skete vedrørende spørgsmålet om opsætning af et nyt ventilationsanlæg.

Arresthuset har oplyst at arresthuset den 10. marts 2004 har søgt om en særbevilling til yderligere ventilation af kondirummet. Ansøgningen er vedlagt tre tilbud som arresthuset har indhentet.

Direktoratet har oplyst at ansøgningen er medtaget på venteliste over vedligeholdelsesprojekter for finansåret 2004. Direktoratet har skriftligt orienteret arresthuset herom. Direktoratet vil orientere mig om resultatet af direktoratets prioritering.

Jeg afventer underretning fra direktoratet om resultatet heraf for så vidt angår arresthusets ansøgning om yderligere ventilation af kondirummet.

Ad punkt 2.3.6. Bibliotek

Jeg noterede mig at direktoratet havde anmodet arresthuset om at orientere direktoratet om hvorvidt biblioteket havde mulighed for at levere et nyt bogkatalog, og at direktoratet herefter ville orientere mig. Jeg tilkendegav at jeg afventede denne orientering.

Direktoratet har af de ansvarlige for biblioteksbetjeningen i arresthuset fået oplyst at bogkataloger ikke mere findes i en trykt udgave. Helsingør Bibliotek har oplyst at der kommer kataloger over nye bøger ca. 7-8 gange årligt og relevante emnekataloger. Begge udgivelser findes i arresthuset.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.5. Undervisning

Talsmanden på afdeling D klagede under inspektionen over at undervisningen ikke virkede tilstrækkelig organiseret, og at de indsatte der modtog undervisning på denne afdeling, ikke så meget til den lærer der skulle undervise dem. Af et referat af et afdelingsmøde som afdeling D holdt den 4. december 2002, fremgik det at spørgsmålet om lærerbetjeningen på afdelingen ville blive undersøgt.

Under det afsluttende møde med ledelsen tilkendegav arrestforvareren at han ville undersøge hvorledes de to faste lærere havde delt undervisningen mellem sig, og tale med dem om hvorledes undervisningen opleves af de indsatte – især på afdeling D.

Som svar på min anmodning om at få oplyst hvad undersøgelserne og samtalerne havde givet anledning til, oplyste arresthuset bl.a. at arresthusets ledelse ikke har fået opfattelsen af at der hersker utilfredshed med selve undervisningen, men derimod med antallet af tilbudte undervisningstimer. Arresthuset oplyste desuden at lærerne ikke havde foretaget en fagopdeling, idet dog kun den ene underviste i matematik og den anden i FVU.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om arresthusets undersøgelse og samtale med lærerne også havde omfattet spørgsmålet om hvorvidt lærerbetjeningen af de indsatte på afdeling D er anderledes end på de øvrige afdelinger. Jeg anmodede i den forbindelse om oplysning om hvordan holdene sammensættes, og om en præcisering af hvordan lærerne har delt undervisningen mellem sig, jf. klagen over at den ene lærer ofte måtte sætte de indsatte der skulle have den anden lærer, i gang samtidig med hendes egen undervisning – og at den anden lærer således tilsyneladende ofte ikke var til stede når vedkommende skulle undervise.

Arresthuset og arrestinspektøren har bl.a. oplyst at undervisningen for tiden varetages af to lærere som begge underviser i alle tilbudte fag. Det har sammenhæng med at nye lærerkræfter er tilknyttet arresthuset. Der undervises i hold af 2-6 indsatte som sammensættes ud fra efterspørgslen. Arresthuset har endvidere oplyst at det er arresthusets opfattelse at de indsatte er tilfredse med undervisningen, og at lærerne den 13. april 2004 har oplyst at de indsatte på afdeling D modtager samme tilbud som de indsatte på de øvrige afdelinger.

Da der er kommet nye lærerkræfter til siden inspektionen, har jeg ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende den af talsmanden rejste klage over at de indsatte på afdeling D ikke "så meget til den lærer der skulle undervise dem". Det som i øvrigt er oplyst, giver mig heller ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende spørgsmålet om undervisningen af de indsatte på denne afdeling.

Ad punkt 6.3. Fjernsyn mv.

Direktoratet havde bedt arresthuset om at overveje muligheden for at udskifte en af kanalerne med en arabisksproget kanal, eventuelt kun i perioder hvor arresthuset har en høj belægning af arabisksprogede indsatte. Jeg anmodede arresthuset om at underrette mig om resultatet af arresthusets overvejelser i den anledning.

Arresthuset har oplyst at arresthuset i januar måned 2004 og igen i uge 14 foretog en undersøgelse blandt de indsatte der viste at der ikke var noget ønske om en arabisk-

sproget kanal. Arresthuset havde på tidspunktet for afgivelsen af udtalelsen til mig kun en indsat som ikke forstod et af hovedsprogene (en russer). Arresthuset køber (købte) to gange om ugen en russisk avis til den pågældende indsatte.

På baggrund af disse undersøgelser har arresthuset ikke på nuværende tidspunkt planer om at ændre tilbuddene om tv-kanaler, men hvis der opstår behov for det, vil arresthuset overveje at ændre sammensætningen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.4. Køleskabe

Jeg udtalte at de fælles køleskabe som jeg så under inspektionen, som nævnt i min rapport var meget fyldte, og at et konkret ønske som blev fremsat af en indsat under min samtale med ham, også syntes at vise at der ikke var plads nok i de eksisterende køleskabe. Jeg bad på denne baggrund arresthuset om (på ny) at overveje muligheden af at opstille et køleskab mere på afdelingen. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at undersøge om de indsatte på den afdeling hvor der var fremsat ønske om at anvende opsparede midler til indkøb af yderligere et køleskab, fortsat havde dette ønske, og om arresthusets bemærkninger hertil. Hvis arresthuset fortsat ikke mente at der var plads til yderligere køleskabe på afdelingerne, anmodede jeg samtidig arresthuset om at oplyse hvorvidt det ville være muligt – i hvert fald i forbindelse med nyindkøb – at erstatte de eksisterende køleskabe med større køleskabe.

Arresthuset har oplyst at der ikke er økonomisk mulighed for at købe ekstra køleskabe, og at der ikke i de nuværende køkkenfaciliteter er mulighed for at indsætte større køleskabe. Arresthuset har supplerende over for arrestinspektøren oplyst at de indsatte som i forbindelse med inspektionen fremsatte ønske om at indkøbe køleskab for opsparede midler, ikke længere er indsat i arresthuset, at der ikke senere er fremsat ønske om indkøb af køleskabe, og at de indsatte som var indsat på tidspunktet for

afgivelsen af udtalelsen (april 2004), ikke havde ønske om at indkøbe køleskabe for opsparede midler.

Direktoratet har anført følgende:

”Direktoratet kan henholde sig hertil. Direktoratet går i øvrigt ud fra, at arresthuset ved administrationen af de indsattes adgang til at købe mad udefra tager hensyn til de køleskabsfaciliteter, der er til rådighed. Hvis der købes råvarer til madlavning i et omfang, så der ikke er plads til varerne i køleskabet på afdelingerne, og arresthuset ikke har økonomisk eller praktisk mulighed for at øge køleskabskapaciteten, må arresthuset tilpasse arresthusets regler for adgangen til at indkøbe færdiglavet mad og /eller råvarer. Direktoratet har telefonisk drøftet dette med arresthuset, der har oplyst, at der ikke i almindelighed er mangel på plads i køleskabene. Dette kan dog være tilfældet, når der er tilbud hos købmanden, som de indsatte er særligt interesserede i. Arresthusets personale vejleder de indsatte om brugen af køleskab. Dette sker for at undgå, at de indsatte bruger pladsen til varer, der ikke behøver at anbringes i køleskab.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 6.6. Talsmandsordning

Jeg noterede mig at direktoratet ville tilkendegive over for arresthuset at det der fremgik af arresthusets husorden om talsmandsordningen, ikke var tilstrækkeligt til at opfylde kravene i talsmandsbekendtgørelsens § 8, og anmode om at husordenen blev udbygget; der manglede regler om hvor ofte der afholdes valg af talsmænd, om en eventuel fælles talsmand vælges af alle de indsatte eller af talsmændene, om kontrollen med disse valg, og om hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene.

Jeg bad om underretning når reglerne var udbygget.

Arresthuset har oplyst at de punkter som direktoratet havde påpeget at der manglede i husordenen, fremgår af husordenen som arresthuset samtidig har vedlagt kopi af. Arresthuset har endvidere oplyst at arresthuset ikke har fællestalsmand idet arresthu-

set huser en del indsatte med besøgs- og brevkontrol, hvorfor en fællestalsmand ikke er forenelig med orden og sikkerhed.

Af den vedlagte husorden (der er dateret 13. april 2004 og forud herfor senest er revideret den 6. november 2003) fremgår det bl.a. at det ikke er muligt at vælge fællestalsmand, at der afholdes nyvalg mindst en gang årligt eller når en talsmand og suppleant ikke længere befinder sig på afdelingen, at optælling af stemmer foretages af afdelingspersonalet og afdelingens gangmand, og at der afholdes møde mindst en gang i kvartalet mellem afdelingstalsmanden og den koordinerende overvagtimester der er tilknyttet afdelingen. Herudover vil der også være mulighed for kvartalsvise møder med en repræsentant fra ledelsen.

Direktoratet har anført at husordenen hermed er udbygget i forhold til den tidligere fremsendte husorden (der senest var revideret den 13. marts 2003), og at kravene i talsmandsbekendtgørelsens § 8 er opfyldt hvorfor direktoratet kan henholde sig her til.

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 34, stk. 2, at der på hver afdeling eller for bestemte grupper af indsatte vælges en talsmand. Af bestemmelsens 3. pkt. fremgår det at alle de indsatte eller talsmændene har ret til at vælge en fælles talsmand. Straffuldbyrdelseslovens § 34 og talsmandsbekendtgørelsen finder også anvendelse på varetægtsarrestanter der ikke er isolerede efter rettens bestemmelse, jf. varetægtsbekendtgørelsens § 24 og talsmandsbekendtgørelsens § 9.

Arresthuset i Helsingørs regel om at det ikke er muligt at vælge en fælles talsmand, er således ikke i overensstemmelse med straffuldbyrdelseslovens § 34, stk. 2, 3. pkt.

Jeg henstiller på denne baggrund til arresthuset at slette denne regel. Jeg beder om underretning når det er sket.

Jeg har ikke i øvrigt bemærkninger til det oplyste som jeg således har noteret mig.

Ad punkt 6.12. Indsmugling af euforiserende stoffer og mobiltelefoner

Jeg noterede mig at sagen vedrørende perimeterafspærring af de offentlige områder der grænser op til arresthuset, fortsat verserede i direktoratet, og jeg bad om underretning om udfaldet af direktoratets behandling af sagen.

Arresthuset har oplyst at arresthuset den 19. marts 2004 igen fremsendte et ønske til direktoratet om forbedring af perimeterafspærringen. Politimesteren har gjort opmærksom på at han som politimester i Helsingør gennem en årrække har påpeget mangler ved perimetersikringen mv. i forbindelse med kommunikation mellem indsatte og personer uden for arresthuset og indsmugling af mobiltelefoner og euforiserende stoffer. Politimesteren har vedlagt kopi af sin seneste skrivelse af 22. marts 2004 til direktoratet herom.

Direktoratet har oplyst at forbedringen af perimetersikringen og omlægningen af stisystemet omkring arresthuset indgår i prioriteringen af de 40 mio. kr. som kriminalforsorgen fik i flerårsaftalen for 2004-2007 til bekæmpelse af narko i fængsler og arresthuse. Direktoratet har vedlagt kopi af direktoratets svar af 29. april 2004 til politimesteren i anledning af dennes henvendelse af 22. marts 2004. Direktoratet oplyser i dette brev at kriminalforsorgens institutioner i forbindelse med tildelingen af de nævnte 40 mio. kr. er blevet bedt om at indsende forslag og ønsker til forbedringer af den fysiske sikring som vanskeliggør indsmidning af narkotika og mobiltelefoner. Direktoratet oplyser desuden at direktoratet har nedsat en projektgruppe der skal bearbejde og prioritere de indkomne forslag, herunder Arresthuset i Helsingørs ønske om forbedring af perimetersikringen og ændringen af stisystemet omkring arresthuset, og at de første projekter kan forventes iværksat i efteråret 2004.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om udfaldet af prioriteringen for så vidt angår Arresthuset i Helsingørs ønsker om forbedring af perimetersikringen og ændring af stisystemet.

Ad punkt 8.1.8.1. Protokollen

Jeg noterede mig direktoratets oplysning om at det ikke er muligt efterfølgende at ændre i et forhørsnotat der er udfærdiget i Klientsystemet, og anmodede på denne baggrund direktoratet om at oplyse om kravet i disciplinærstrafvejledningens pkt. 10 om markering med en lodret streg når en side i notatet ikke udfyldes helt, fortsat er gældende.

Direktoratet har oplyst at kravet fortsat er gældende.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.3.6. Kompetence

Af arresthusets bestemmelser om kompetence af 5. december 2001 fremgår det at kompetencen efter udgangsbekendtgørelsens § 6, jf. afsnit II, er delegeret til arrestforvareren eller dennes stedfortræder, medmindre der er tale om en varetægtsarrestant, eller politiet har udtalt sig imod tilladelse til udgang. I så fald træffes afgørelsen af arrestinspektøren eller dennes stedfortræder efter indstilling fra arrestforvareren.

Arresthuset fremsendte med arresthusets tidligere udtalelse kopi af ”Ledelsens ansvarsfordeling i Arresthuset i Helsingør”, hvoraf kompetenceforhold og delegation fremgår. Af denne skrivelse, som ikke er dateret, fremgår det at de koordinerende overvagtimestre har kompetencen til at træffe afgørelse i sager om udgang. Der er ikke nævnt nogen begrænsninger heri.

Jeg tilkendegav at jeg gik ud fra at dette skulle forstås med den begrænsning der er anført i bestemmelserne fra den 5. december 2001, men for en ordens skyld bad jeg arrestinspektøren om at oplyse om det er korrekt antaget.

Arresthuset har oplyst at det er korrekt antaget. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg afventer underretning vedrørende pkt. 2.3.5., 6.6. og 6.12.

Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Helsingør, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Lennart Frandsen
Inspektionschef